

Νικοτσάρα ύφρύχεν ἐκ λύσσης, καὶ ἐν τῇ λυσσώδει ὄργῃ του ἡπειροῦ, ὅτι θὰ πρίξῃ τὸν "Οἰνοποὺ εἰς τὸ αἷμα. "Οθεν ἀμέσως ἀλλεπαλληλα στίφη Ἀλεξανδροῦ εἰσέβαλλον εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ εἰς τὸ πῦρ καὶ τὸν σιδηρὸν παραδώσαντες τὴν ἀτυχῆ ταύτην γύρων, ἀνεξαιρέτως προσέβαλλον τοὺς χριστιανοὺς ἀρματωλούς. Οὗτοι δὲ ἡρωϊκώτατα διεκδικήσαντες τὴν γῆν τῶν σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν, ἐπὶ τέλους ἐνέδωκαν εἰς τὰ πλήθη τῶν πολεμίων. Φεύγοντες λοιπὸν τὴν λύσσαν τοῦ Ἀλῆ οἱ ἀρματωλοὶ τοῦ Ὄλυμπου, ἐν οἷς διέπρεπον οἱ Βλαχάς, Δαζαῖοι, Τσαχίλας, Μπιζώτης, καὶ Σύρος, κατέφυγον εἰς Σκιάθον, καὶ ἐνταῦθα ἐνωμέντες μετὰ τοῦ Σταυρᾶ ἔξωπλισαν πειρατικὸν στολίσκον, καὶ διέτρεχον ἀπὸ τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου μέχρι τοῦ Ἐλλησπόντου καταφθείροντες τὰ παράλια, καὶ αἰχμαλωτίζοντες τὰ τουρκικὰ πλοῖα, τῷ όποιων τὰ πληρώματα ἀπανθρώπως κατέσφαξαν. Μετ' ὅλιγον προσετέθησαν αὐτοῖς καὶ ἄλλοι "Ἐλληνες, ἐν οἷς καὶ οἱ Κολοκοτρώνης, ὁ ἀρματωλὸς τῆς Νιάουστας Ῥομφένης⁽¹⁾, καὶ ἐπὶ τέλους ὁ Νικοτσάρας.

"Αμα ἐλθόντος καὶ τοῦ τελευταίου διάριθμοῦς καὶ τῶν πλοίων καὶ τῶν καταδρομέων ἐδιπλασιάσθη. Ὁριστικὸς ναύλοχος ὠρίσθη ἡ Σκιάθος, καὶ διαδρομικὸς στόλος, ἐξ ἐδιδομένοντα περίου πλοιαρίων ἀποτελούμενος, διηρέθη ἀνὰ δέκα εἰς ταχράδες (σώματα), ὃν ἔκαστος

(¹) Σχληρῶς ἐπιμώρησεν ἀκολούθως διάληξ τούς τέ συμπατριώτας τοῦ Ῥομφένη καὶ τὸν συγγενὴν αὐτοῦ ἄρχοντα Βασίλην. Ο περὶ τοὺς χρόνους ἐκείνους περιηγηθεὶς τὴν Μακεδονίαν Κουζινερῆς διηγεῖται ὡς ἐξῆς τὸν κατὰ τῆς Νιάουστας πόλεμον τοῦ αἰματοδιψοῦς ἐκείνου θηρίου. «Ο τελευταῖος τῶν τυράννων τῆς Νιάουστας, Βασίλης δνομαζόμενος, ἡλικίας τριάκοντα πέντε ἐτῶν, καὶ μεγάλης γενναιότητος, ἐτόλμησεν ἵνα ἀντισταθῇ εἰς τὸν περιβόητον Ἀλῆν, προσπαθοῦντα νὰ καταλάβῃ καὶ τὴν πόλιν ταύτην, ἢτις μεγάλως τὸν ἐνδιέφερεν ἀπὸ τῆς κυριεύσεως τῆς Βερβούσας. Ἐπὶ τρεῖς μῆνας διήρκεσεν ἡ πολιορκία, καθ' οὓς οἱ ἀνδρεῖοι Νιάουσταῖς ἐπὶ κεραλῆς ἔχοντες τὸν λεοντόκαρδον ἀρχηγὸν τῶν ἀντιστησαν καρτερικώτατα. Οἱ βένδες τῆς Θεσσαλονίκης τῷ ὑποχρέθησαν βοηθείας, τὰς δύοις ὅμινος δὲν ἔστειλαν φοβούμενοι μὴ διάληξ καταστρέψῃ τὰ ἐν τῇ κοιλάδι κτήματα τῶν. Ἐπὶ τέλους δὲ οὐδεμίας ἐρχομένης τῷ Βασίλῃ ἐπικουρίας, καὶ τῶν Ἀληπατικῶν καθ' ἔκστατην ἐνισχυμένων, οἱ πολιορκούμενοι ἐξῆλθον τοῦ χωρίου ἐν νυκτὶ σκοτεινῇ, καὶ διακεράσαντες διὰ μέσου τῶν ἔχθρῶν ἐφόνευσαν πολλοὺς καὶ σῶις ἐφθασαν εἰς Θεσσαλονίκην, ἐνθα διάρχηγός των ἐξήτησε τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ προξένου τῆς Ἀγγλίας. Τὰ ἀποτελέσματα τοιαύτης ἡρωϊκῆς ἀντιστάσεως εἰσὶν ἀντάξια τέρχατος, οἷον ὃτι διάληξ. Η σύζυγος, διύδε καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ Βασίλη μείνασσε ἐν τῇ κώμῃ μετεφέρθησαν εἰς Ἰωάννινα, καὶ διαστυγής ἄρχων μὴ δυνηθεῖς νὰ τὰς ἀπελευθερώσῃ μῆτε διὰ λύτρων, μῆτε διὰ ἄλλων μέσων ἐπῆγε καὶ ἐκείσθη εἰς ἐν τῶν μοναστηρίων τοῦ "Ἄθωνος, ἐν φαρεφρόνησε. » Voyage dans la Macédoine, I, σελ. 74.